

Raadsvergadering d.d. 19 november 2020

Aan de raad,

Onderwerp

Afgifte definitieve verklaring van geen bedenkingen zonnepark Liesvelden/Snelle Loop en Blauwe Poort

Beslispunten

1. Het afgeven van een (definitieve) verklaring van geen bedenkingen overeenkomstig bijgaand ontwerpbesluit een definitieve verklaring van geen bedenkingen (vvgb) af te geven voor de realisatie van twee zonneparken de Blauwe Poort en Liesvelden;
2. Het instellen van een bestemmingsreserve 'rendement grootschalige opwek'.
3. Het instellen, op grond van (paragraaf 2.3) van de Visie grootschalige opwek van Duurzame Energie in Laarbeek en op de in 2019 vastgestelde Nota Reserves en Voorzieningen, van een bestemmingsreserve 'rendement grootschalige opwek' met een plafond van voorlopig €200.000,-- (tweehonderdduizend euro,) gezien de lopende onderhandelingen voor dit 'fonds' waarbij in het eerste kwartaal van 2021 een voorstel voor een specifiek plafond aan de raad zal worden voorgelegd door het college.
4. Voor bedragen tot €25.000,-- per project de raad voorstellen het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid te geven tot het voteren van het te besteden bedrag en tot het onttrekken uit deze reserve en het college via de rapportages/jaarrekening hier verantwoording over te laten afleggen aan de raad.

Samenvatting

Op 27 augustus jl. heeft de raad ingestemd met de afgifte van een ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor vier zonneparken (aanduiding letters komt overeen met die op bijgevoegde overzichtskaart):

- A. 'Zonnepark Liesvelden'
- B. 'Zonnepark de Blauwe Poort'
- C. 'Zonnepark Rooijseweg'
- J. 'Zonnepark Pater Eustachiuslaan'

Aan het besluit van 27 augustus jl. heeft de raad de voorwaarde verbonden dat de gemeente en initiatiefnemer per zonnepark een samenwerkingsovereenkomst sluiten waarin afspraken over maatschappelijke meerwaarde, financiële participatie en procesparticipatie worden vastgesteld op grond van de in 2019 door de raad vastgestelde 'Visie op Grootschalige Opwek van Duurzame Energie in Laarbeek' (kortweg: Visie grootschalige opwek).

Voor twee zonneparken (Liesvelden/Snelle Loop en Blauwe Poort, zie A+B) is een omgevingsvergunning aangevraagd voor de realisatie van het zonnepark voor een periode van 25 jaar. Tevens zijn de samenwerkingsovereenkomsten gereed voor deze plannen samen met een onderliggend participatie- en communicatieplan.

Beide plannen zijn in strijd met de regels uit het bestemmingsplan Buitengebied. Er kan medewerking aan het bouwplan worden verleend op grond artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarvoor is een ruimtelijke onderbouwing vereist. Uit de ruimtelijke onderbouwingen blijkt dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Voordat de definitieve omgevingsvergunningen verleend kunnen worden, diende de uitgebreide voorbereidingsprocedure te worden doorlopen (maximale proceduretermijn 26 weken). De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als door de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen is afgegeven. Ten behoeve van de procedure hebben de ontwerpomgevingsvergunningen en de ontwerpverklaringen van geen bedenkingen samen ter inzage gelegen vanaf 8 oktober jl.. Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn tot op heden geen zienswijzen ontvangen. De gemeenteraad wordt nu voorgesteld voor zonneparken Liesvelden/Snelle Loop en de Blauwe Poort (A+B) een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven. Na afgifte van de verklaring van geen bedenkingen kan de (definitieve) omgevingsvergunning worden verleend.

Aanleiding

In september 2019 stelde de gemeenteraad de 'Visie op Grootschalige Opwek van Duurzame Energie in Laarbeek' vast. Deze visie maakt mogelijk dat maximaal vijf zonneparken worden vergund. Met geïnteresseerden is afgesproken dat in januari 2020 begonnen zou worden met de beoordeling van principeverzoeken / aanvragen.

Op 21 juli en 15 september 2020 hebben twee initiatiefnemers een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend (Wabo), voor het realiseren van respectievelijk zonneweide Liesvelden (Snelle Loop) gelegen aan Putweg 2 en voor het realiseren van zonneweide Blauwe Poort gelegen aan de Middenweg/ Boerdonkseweg-Noord te Beek en Donk.

Sinds 8 oktober jl. hebben de ontwerpverklaringen van geen bedenkingen samen met de ontwerp-omgevingsvergunningen voor genoemde parken voor een ieder ter inzage gelegen gedurende een termijn van 6 weken. In deze periode hebben belanghebbenden, omwonenden en de initiatiefnemer zelf een zienswijze tegen (een van) de ontwerpbesluiten kunnen indienen.

Op het moment van het schrijven van dit voorstel zijn er nog geen zienswijzen ontvangen tegen (een van) de twee zonneparken. Eventuele zienswijzen die we nog ontvangen (Nb dit kan tot en met 19 november aanstaande) zullen worden betrokken bij het opstellen en verlenen van de definitieve omgevingsvergunning(en).

Van twee parken, gelegen aan de Rooijseweg en de Pater Eustachiuslaan (C+J), is te laat een aanvraag omgevingsvergunning plus ruimtelijke onderbouwing ingekomen om nog dit najaar (2020) de definitieve omgevingsvergunning gereed te hebben die benodigd is voor initiatiefnemers om een aanvraag voor SDE+-subsidie te kunnen indienen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Initiatiefnemer van deze beide parken heeft aangegeven diens plannen voort te zullen zetten en volgend jaar (in 2021) een aanvraag subsidie in te zullen dienen. Deze 'verlate' plannen zijn ook nú niet opgenomen in het voorstel aan de raad tot afgifte van de (definitieve) verklaring van geen bedenkingen.

Beoogd effect en/of resultaat

Het realiseren van de zonneparken is een belangrijke stap in het invullen van de Laarbeekse verplichtingen in de Regionale Energie Strategie (RES) en de lokale doelstelling van CO2 reductie en sluit aan bij het thema 'duurzame energie' in onze duurzaamheidsagenda. Verder dragen de plannen aan een versterking van de kwaliteit van het buitengebied.

Argumenten

Planologisch gezien is medewerking mogelijk op grond van artikel 2.12, lid 1, onder a, sub 3 Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) wanneer de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Uit de ruimtelijke onderbouwingen voor beide plannen blijkt dat hier sprake van is.

Daarnaast blijkt uit artikel 2.27, Lid 1 Wabo dat, voordat het college een omgevingsvergunning kan verlenen, de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen dient af te geven.

Voor het indienen van een aanvraag voor een SDE-subsidie heeft de ontwikkelaar/initiatiefnemer een definitieve omgevingsvergunning nodig, deze hoeft nog niet onherroepelijk te zijn.

Eerdere besluiten

Sept. 2019	vaststellen door raad van Visie op Grootschalige Opwek van Duurzame Energie in Laarbeek
27-8-2020	afgifte raad ontwerp verklaring van geen bedenkingen voor vier zonneparken
7-10-2020	vaststellen ontwerp-omgevingsvergunning Wabo voor 2 zonneparken (Liesvelden/Snelle Loop en Blauwe Poort)
8-10-2020	terinzagelegging ontwerpbesluiten omgevingsvergunning/VVGB (gedurende 6 weken)

De plannen voor de zonneparken Liesvelden/Snelle Loop en de Blauwe Poort voldoen aan het ruimtelijk uitgangspunt van 'een goede ruimtelijke ordening'. Dit blijkt uit de ruimtelijke onderbouwing onderdeel uitmakend van de verleende ontwerp-omgevingsvergunningen (Wabo). Daarbij de opmerking dat de landschappelijke inpassing een minimale variant betreft die in een later stadium met diverse stakeholders (omwonenden, waterschap, natuurorganisaties, etc.) in het kader van participatie nader ingevuld zal worden.

Verder tonen de samenwerkingsovereenkomsten (SOK's) en bijbehorende communicatie- en participatieplannen aan dat de plannen passen binnen onze kaders vastgelegd in de Visie grootschalige opwek. Daarbij gaat het om de maatschappelijke meerwaarde, financiële participatie en procesparticipatie. Bijgaande documenten (matrix 'Participatie aanpak Zonne-energie projecten', de concept-SOK's,) tonen dat aan. Daarbij wordt de raad gewezen op het feit dat de plannen voortdurend in ontwikkeling zijn waarbij ontwikkelaars/initiatiefnemers samen met omwonenden en andere participanten de plannen samen nader uit zullen werken in een profijtplan dat uiterlijk per 1 maart 2021 moet zijn aangeleverd (bindende voorwaarde opgenomen in SOK) ter accordering door het college van burgemeester en wethouders. De samenwerkingsovereenkomsten kunnen worden gezien als het fundament voor participatie (procesparticipatie en financiële participatie).

Een profijtplan zal meer ingaan op de nadere uitwerking van die plannen en op welke wijze participatie vorm zal worden gegeven (via overleg en door financiële tegemoetkoming) door ontwikkelaar met de gemeente en met omwonenden. Dit profijtplan heeft ook een meer dynamisch karakter dat in overleg met alle partijen wordt ontwikkeld. In overleg met de diverse stakeholders (omwonenden, energiecoöperaties, het waterschap, natuurorganisaties, heemkundekring, etc.) zullen de plannen nader uitgewerkt moeten (zonnepark maatwerk wordt geleverd en draagvlak wordt gecreëerd. Dit proces zal zich continu herhalen en partijen zullen in de loop van de tijd elkaar beter weten te vinden. Een zonnepark moet een gezamenlijk project worden waar alle stakeholders profijt van hebben. Het ontwikkelen van een coöperatie is een van de voorbeelden van een nadere uitwerking van alle plannen binnen een profijtplan en het aspect participatie. Daar gaat tijd overeen, partijen moeten vertrouwen over en weer kweken voordat dat soort beslissingen kunnen worden genomen. En natuurlijk moeten afspraken goed worden vastgelegd en juridisch gezien worden verankerd door het passeren van een akte bij een notaris. Deze stap wordt overwogen door een van de niet-commerciële partijen.

Ook de kern Boerdonk (gemeente Meierijstad) zal in het kader van het participatieproject betrokken worden in het kader van participatie gezien de ligging van deze kern nabij beide zonneparken. Hiervoor zijn de eerste contacten inmiddels gelegd door de ontwikkelaars.

Instellen bestemmingsreserve 'rendement grootschalige opwek'

In paragraaf 2.3 'voorwaarden voor maatschappelijke meerwaarde' van de Visie grootschalige opwek is opgenomen "dat niet alleen over de ruimtelijke inrichting van een project moet worden nagedacht: ook de manier waarop het project wordt uitgevoerd heeft belangrijke gevolgen voor de gemeente en voor omwonenden. Daarom zetten we in op projecten met een sterke en aanwijsbare maatschappelijke meerwaarde. Voor veel soorten projecten voor duurzame energie is maatschappelijke meerwaarde zelfs een bovengemeentelijke verplichting. Volgens de provinciale Omgevingsverordening moet de ontwikkeling van windmolens een maatschappelijke meerwaarde hebben. Hieronder wordt verstaan: de mogelijkheid voor de omgeving om direct te participeren in het project; de bijdrage aan het oplossen van een maatschappelijk of ruimtelijk probleem; of de bijdrage aan het realiseren van een maatschappelijk of ruimtelijk doel."

Ook voor zonneparken is een dergelijke voorwaarde opgenomen. Deze definitie is erg ruim en wordt soms ingevuld door het argument dat windmolens maar ook zonneparken bijdragen aan verduurzaming en aan de energie-transitie als maatschappelijk doel, waardoor wind-/zonneprojecten per definitie maatschappelijke meerwaarde hebben.

In onze Visie zijn de voorwaarden voor maatschappelijke meerwaarde als volgt aangescherpt:

- ✓ Het project moet een aanwijsbaar, al dan niet financieel, voordeel opleveren voor (een deel van) de inwoners van Laarbeek.
- ✓ Dit kan worden vormgegeven door een bijdrage aan een in te stellen duurzaamheidsfonds of landschapsontwikkelingsfonds, door vergoedingen aan omwonenden, door de aanleg of verbetering van voorzieningen, en/of door financiële projectparticipatie.
- ✓ Het heeft de voorkeur dat de meerwaarde zo zichtbaar en concreet mogelijk is. Investerings in het woon- en leefklimaat of landschap rondom een project en /of de

mogelijkheden tot directe financiële participatie of het ontvangen van een vergoeding verdienen bijvoorbeeld de voorkeur boven een meer anonieme bijdrage aan een fonds.

- ✓ (Gedeeltelijk) lokaal eigendom, in de vorm van eigendom door lokale (agrarische) ondernemers, coöperatieve ontwikkeling en/of het beschikbaar stellen van aandelen voor omwonenden of inwoners van de gemeente, verdient de voorkeur.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

Met de initiatiefnemers van beide zonneparken wordt een anterieure overeenkomst en planschadeovereenkomst gesloten, waarin de financiële risico's (rondom planschade en kosten voor de ontmanteling van het project na 25 jaar) voor de gemeente worden afgedekt.

Zoals elders in dit voorstel genoemd wordt de raad te verzocht een bestemmingsreserve 'rendement grootschalige opwek' in te stellen op gelet op de bepalingen in de Nota Reserves en Voorzieningen van 2019. De onttrekking uit deze reserve zal alleen aan de gemeenschap/omgeving van zonne- of windparken ten goede komen in het kader van participatie en maatschappelijke meerwaarde zoals verwoord in de Visie grootschalige opwek duurzame energie in Laarbeek (2019). Op dit moment zijn nog niet precies de ontvangsten uit de overeenkomsten bekend, zodat het inschatten van wat gestort wordt in deze bestemmingsreserve nog niet helemaal duidelijk is. De stortingen van de ontwikkelaars zijn gebaseerd op de verwachte jaarlijkse opbrengst van 17.500 KWh en 8.500 KWh voor respectievelijk de zonneparken Liesvelden/Snelle Loop en Blauwe Poort maal een overeengekomen prijs (afdracht) per KWh. Over een periode van 15 jaar vindt deze jaarlijkse afdracht plaats door de ontwikkelaars. Deze periode komt overeen met de termijnbedragen (15 jaar) van het Rijk die ontwikkelaars ontvangen in de vorm van de SDE++-subsidies. Binnen 3 maanden van elk boekjaar zal bepaald worden welke afdracht er daadwerkelijk door de ontwikkelaar in de bestemmingsreserve plaats zal moeten vinden aan de hand van de daadwerkelijke jaaropbrengst qua productie. De gemeente zal hierover een factuur aan de desbetreffende ontwikkelaar(s) toezenden.

Op dit moment kan nog niet bepaald worden hoeveel zonne- en/of windparken in de komende jaren verder zullen worden gerealiseerd. Dat hangt onder meer af van het aantal aanvragen, de productiecapaciteit per zonne-/windpark en de netwerkcapaciteit in de toekomst.

Daarom wordt voorgesteld het plafond van deze reserve voorlopig in te stellen op €200.000,- (tweehonderdduizend euro). Mocht er aanleiding zijn om dit plafond bij te stellen dan zal dit via een nieuw raadsvoorstel aan u voorgelegd worden ter besluitvorming. Verder wordt u geadviseerd om voor bedragen tot €25.000,-- per project het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid te geven tot het voteren van het te besteden bedrag en te onttrekken uit deze reserve, dit om met name voor relatief kleinere projecten snel te kunnen handelen als gemeente. Via de rapportages/jaarrekening zal hier verantwoording over afgelegd worden.

Het besluit van de raad wordt, via de procedure om af te wijken van het bestemmingsplan alsmede het besluit van het college van burgemeester en wethouders tot het verlenen van de definitieve omgevingsvergunningen, gepubliceerd in het weekblad Mooi Laarbeek, op de website van de gemeente en in de Staatscourant. Het besluit tot het verlenen van de omgevingsvergunning wordt ook geplaatst op de website www.ruimtelijkeplannen.nl (de

portal voor digitale bestemmingsplannen en besluiten tot het buitenplans afwijken van het bestemmingsplan).

Met initiatiefnemers is een samenwerkingsovereenkomst gesloten waarin de participatie van en de communicatie met omwonenden, gemeenten en andere actoren is vastgelegd. De samenwerkingsovereenkomst en de participatieplannen vormen de basis voor samenwerking tussen de diverse partijen en vormt het hart van participatie van de omgeving en van de gemeente in deze plannen. Omgevingsdialoog en communicatie is erg belangrijk voor het draagvlak van de projecten. Daarom maakt een participatie- en communicatieplan onderdeel uit van de SOK. U wordt verwezen naar bijgaande SOK's en de overzichtsmatrix.

Vervolgstappen

19-11-2020	besluit raad tot verlenen (definitieve) verklaring van geen bedenkingen
Ná 19-11	afgifte definitieve omgevingsvergunningen door college van b&w, daarna worden de omgevingsvergunningen en verklaringen van geen bedenkingen gelijktijdig ter inzage gelegd voor periode 6 weken (beroepstermijn)
24-11 t/m 17-12	Openstelling subsidietijdvak SDE++ subsidie RVO. Initiatiefnemers kunnen aanvraag indienen (daarbij is omgevingsvergunning benodigd, deze hoeft niet onherroepelijk te zijn)*

* een en ander hangt af van de aard en omvang van de zienswijzen tegen de ontwerpomgevingsvergunningen en ontwerpverklaringen van geen bedenkingen,

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

1. Overzichtskaart (vier) aanvragen zonneparken Laarbeek 2020
2. Ontwerpverklaring van geen bedenkingen d.d. 27-8-2020
3. Conceptbesluit definitieve verklaring van geen bedenkingen
4. Ruimtelijke onderbouwing zonnepark Liesvelden/Snelle Loop
5. Ontwerp-omgevingsvergunning Liesvelden/Snelle Loop
6. Ruimtelijke onderbouwing zonnepark de Blauwe Poort
7. Ontwerp-omgevingsvergunning De Blauwe Poort
8. Samenwerkingsovereenkomst (SOK) Liesvelden/Snelle Loop
9. Communicatie- en participatieplan Liesvelden/Snelle Loop
10. Samenwerkingsovereenkomst (SOK) Blauwe Poort
11. Communicatie- en participatieplan Blauwe Poort
12. Matrix (overzicht) 'Participatieaanpak zonne-energieprojecten'
13. Juridische bijsluiter samenhang SOK, participatie-en communicatieplan, profijtplan

Het college van burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris van Laarbeek,



J.W.M. van de Ven

de burgemeester van Laarbeek,



F.L.J. van der Meijden